

Barns reaktioner på svåra händelser

Frida Johansson Metso, leg psykolog

210122

Symtomuttryck olika åldrar

Var uppmärksam på *hos små barn (0-6 år)*

- *Ljudkänslighet*
- Undviker närhet
- Lättskrämdhet, ängslighet
- *Förvirring kring vem som kan ge skydd*
- Svårt att skiljas från förälder, klängighet
- Konflikter med föräldrarna
- Utbrott
- Ångestdriven upprepande lek
- *Förlust av tidigare färdigheter o kunskap. Tex kissar på sig*
- Förlust av färdigheter (börjar kissa på sig igen)
- Problem med muskeltonus (för spänd)
- Sexualiserat beteende
- Nya matproblem
- *Upprepande lek, ältande*
- Somatik: Magont, andningssvårigheter, panik, sömnproblem (mardrömmar)

Var uppmärksam på *hos äldre barn (6-13 år)*

- *Nedsatt ansiktsmimik*
- Svårt att realistiskt bedöma hot
- Oförutsägbara och kraftiga känslsvängar
- Håglöshet, minskat intresse
- *Inlärningssvårigheter*
- Generell ångest och specifika rädslor
- Uppmärksamhetsökande
- *Beter sig som ett yngre barn*
- *Kamratproblem*
- Trotsbeteende
- Sömnstörningar och mardrömmar
- Ätproblem kinkig eller tröstäter

Var uppmärksam på *hos tonåringar barn (13-18 år)*

- Svårigheter att föreställa sig en framtid och planera den
- Nedstämdhet, likgiltighet, hopplöshet
- *Självskadebeteende*
- *Självordstankar och självmordsförsök*
- *Över- eller underskattar risker, ökat riskbeteende*
- *Nedsatt impuls kontroll*
- Aggression, utåtagerande
- *Dissociation*
- Överdriven aggressivitet
- Utagerande
- Sömnsvårigheter och mardrömmar
- Upplever känslomässig stress i kroppen
- Nedsatt kroppslig hälsa
- Ätstörningar
- *Inlärningssvårigheter*

Posttraumatisk stress

1. Återupplevande:

Barn under 6 år: Påträngande minnen och mardrömmar: Desorganiserat beteende (snarare än rädsla). Inte sällan repetitiva lekar, beteenden. Behöver inte upplevas som att barnet är stressat!

1. Ökad anspänning

2. Undvikande

3. Negativa tankar och känslotillstånd

Barn under 6 år: utbrott utan provokation

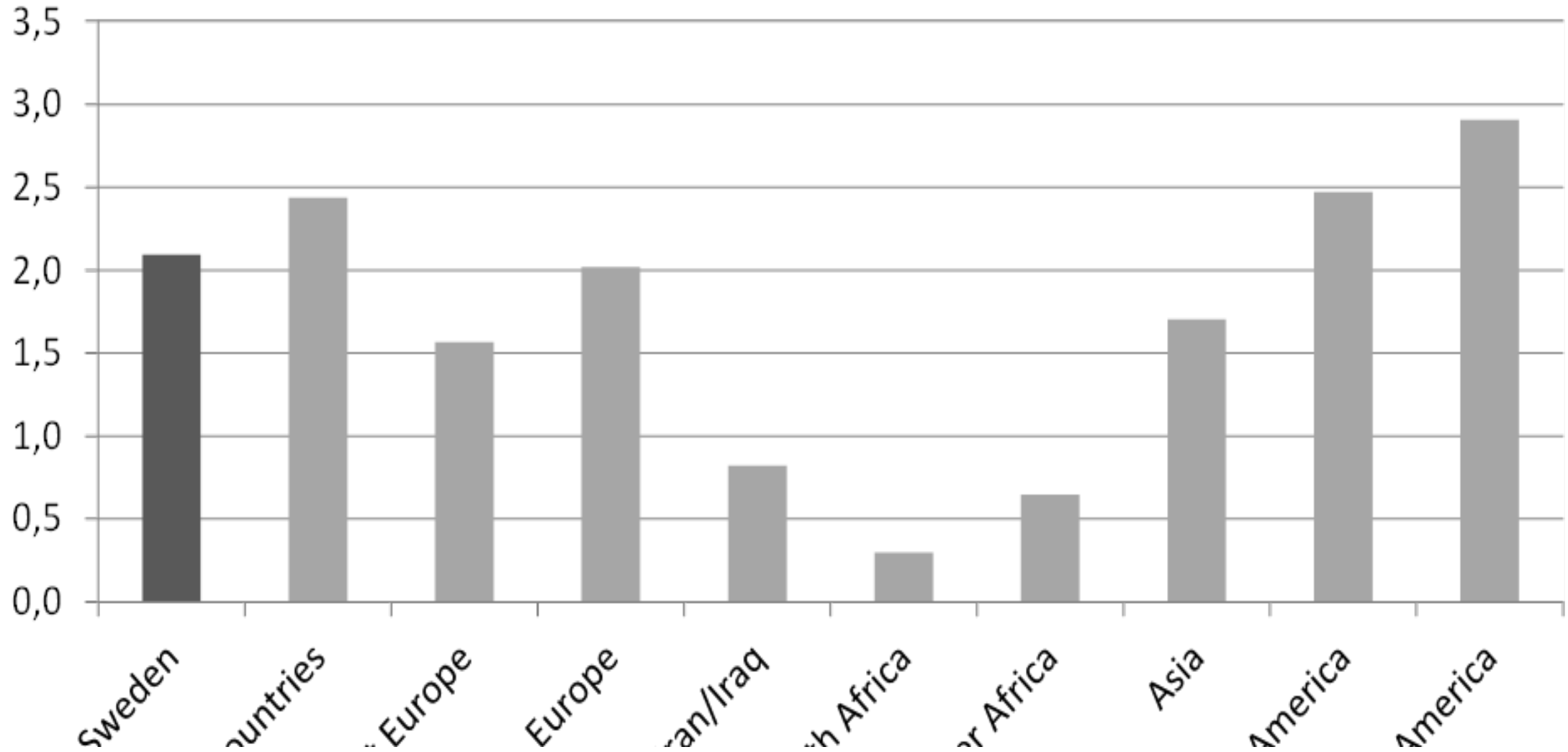
Tonåringar: Nedsatt självkänsla

+ Barn behöver inte uppfylla kriteriet att beteendet är funktionsnedsättande.

Komplex PTSD

- Negativ självbild
- Svårigheter i relationer
- Bristande emotionsreglering

Vårdkonsumtion flyktingbarn

Lästips

- Tytti Solantaus bok *"Vad är det med våra föräldrar?"*
- Region Skånes kunskapscentrum om Migration och hälsa har tagit fram boken *"En viktig bok om omsorg"* om bemötande av ensamkommande unga och andra barn. Finns på svenska att ladda ner, vardgivare.skane.se
- Barnafrid vid Linköpings universitet har en webbutbildning om barn och trauma:
<https://barnafrid.se/basprogram/>
- Sofia Bidö, Moa Mannheimer, Poa Samuelber: *"Traumatisering hos barn: en handbok"*
- Utbildningar i traumamedveten omsorg (via ex Rädda barnen)